

รายงานการประชุม

คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554)

ครั้งที่ 1/2548

วันศุกร์ที่ 7 ตุลาคม 2548 ณ ห้องประชุมประชาสังคม อาคาร 4 สศช

กรรมการผู้เข้าร่วมประชุม

1.	นายอำพน กิตติอำพน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
2.	นายสมเจตน์ เตระคุป รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ประธานกรรมการ
3.	นายสันติ บางอ้อ รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	รองประธานกรรมการ
4.	นางสาววิไลพร ลีวเกษมศานต์ รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	รองประธานกรรมการ
5.	นายกิตติศักดิ์ สินธุวานิช รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	รองประธานกรรมการ
6.	นายอาคม เต็มพิทยาไพสิฐ รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	รองประธานกรรมการ
7.	นายอุทิศ ขาวเขียว รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	รองประธานกรรมการ
8.	นายปณิธาน ยามวินิจ ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน (นางสาวพจณี อรรถโรจน์ภิญโญ จ.วิเคราะห์ 8 แทน)	กรรมการ
9.	นายปรเมธี วิมลศิริ ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน	กรรมการ
10.	นางสุวรรณี คำมั่น รักษาการที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน	กรรมการ
11.	นางวนิดา มหากิจ ผู้อำนวยการสำนักบัญชีประชาชาติ	กรรมการ
12.	นางชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ รักษาการผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่	กรรมการ
13.	นายสุรพันธ์ จุ่นพิจารณ์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ	กรรมการ
14.	นายมนตรี บุญพาณิชย์ รักษาการผู้อำนวยการสำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กรรมการ

15.	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคใต้ (นางฉวีวรรณ สุวรรณหงส์ จ.วิเคราะห์ฯ 8 ว. แทน)	กรรมการ
16.	นางสาวสุมาลี เดชาอนุรักษ์กุล ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคกลาง (นายวีระ ศรีพานนท์ จ.วิเคราะห์ฯ 8 ว. แทน)	กรรมการ
17.	นายธานีินทร์ ณะเอม ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ (นายเสมา คล้ายสุวรรณ จ.วิเคราะห์ฯ 7 แทน)	กรรมการ
18.	นายชาญวิทย์ อมตะมณฑุชาติ ผู้อำนวยการสำนักวิเคราะห์โครงการลงทุนภาครัฐ	กรรมการ
19.	นายสมชาย ศักดาเวคีอิศร ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้ (นายสุขเกษม วงศ์สุบรรณ จ.วิเคราะห์ฯ 8 ว. แทน)	กรรมการ
20.	นางสาวลดาวัลย์ คำภา ผู้อำนวยการสำนักวางแผนทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (นายสุรัชย์ คุ่มสิน จ.วิเคราะห์ฯ 8 ว. แทน)	กรรมการ
21.	นางสาวดิษยา พินโยยิ่ง ผู้อำนวยการกองประสานและอำนวยการฝ่ายบริหาร	กรรมการ
22.	นางนิตยา กมลวัทนนิศา ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลและเผยแพร่การพัฒนา	กรรมการและเลขานุการร่วม
23.	นางสาวภาวณี วัฒนา รักษาการผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต	กรรมการและเลขานุการร่วม
24.	นางปัทมา เขียววิศิษฐ์สกุล ผู้อำนวยการสำนักวางแผนเศรษฐกิจมหภาค	กรรมการและเลขานุการร่วม

กรรมการผู้ลาประชุม

1.	นางจุฑามาศ บารมีชัย ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน	ติตราชการ
2.	นายสุวัฒน์ วาณีสุบุตร ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน	ติตราชการ
3.	นางเพ็ญจา อ่อนชิต ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน	ติตราชการ
4.	นายเชื่อง ชาตอริยะกุล รักษาการที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

เจ้าหน้าที่จาก สบป. สพท. สพก. สพศ.สวค. สศก. สทว. สปผ. สสค. สศม.กปอ. และ ส่วนประสานสำนักพัฒนาภาค รวม 25 คน

เริ่มประชุมเวลา : 10.00 น.

ระเบียบวาระที่ 1 : เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

1. รศช.-สมเจตน์ฯ กล่าวเปิดประชุมและแจ้งต่อที่ประชุมว่า การประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 ในวันนี้เป็นการประชุมครั้งแรก โดยได้รับเกียรติจากท่านเลขาธิการฯ ในฐานะที่ปรึกษา คณะกรรมการ เข้าร่วมประชุมด้วย ในการนี้จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเลขาธิการฯ ได้มอบนโยบาย และแนวทาง ในการทำงานเพื่อคณะกรรมการฯ จะได้รับไปดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 ให้แล้วเสร็จทันตามกำหนดต่อไป
2. ลศช. ได้มอบนโยบายต่อแนวทางการจัดทำแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 ใน 3 เรื่องที่สำคัญ ดังนี้

2.1 การสร้างความเข้าใจร่วมกันในเรื่องแนวทางการทำงานของคณะกรรมการฯ ลศช. ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 นั้นสอดคล้องกับการแบ่งภารกิจภายในสำนักงานฯ โดยมอบหมายให้ รศช.-สมเจตน์ฯ ซึ่งเป็นรองเลขาธิการฯ ที่อาวุโส และสามารถประสานการทำงานกับทุกสายงานภายใน ลศช. ได้เป็นอย่างดี เข้ามาเป็นหลักในการบูรณาการการทำงานของคณะกรรมการฯ เพราะการจัดทำแผนฯ 10 ไม่สามารถดำเนินการโดยสำนักหนึ่งสำนักใดได้ เป็นงานที่ต้องการการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดทำแผนฯ 10

2.2 หลักของแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 จะมีข้อเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ 3 ข้อหลัก คือ

- (1) **แผนพัฒนา ฉบับที่ 10 เป็นแผนยุทธศาสตร์ ที่ให้ความสำคัญอย่างมากกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน** ซึ่งที่ผ่านมา ลศช. ได้ทำกิจกรรมที่เป็นการระดมการมีส่วนร่วมไปในสองส่วนแล้ว คือ **ส่วนแรก** การจัดประชุมประจำปี 2548 เมื่อเดือนมิถุนายน ที่เน้นการชี้ประเด็นหลักของ 5 บริบทการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทย **ส่วนที่สอง** สายงาน รศช.-กิตติศักดิ์ จัดเวทีใน 108 หมู่บ้าน เพื่อตรวจสอบว่าความเข้าใจของส่วนกลางในการเปลี่ยนแปลงใน 5 บริบทของประเทศไทยกับประชาชนระดับฐานรากมีความแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการมีส่วนร่วมในระดับชุมชน
- (2) **ความแตกต่างของแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 กับแผนฯ ที่ผ่านมา** เมื่อเปรียบเทียบแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 กับแผนพัฒนา ฉบับที่ 9 จะมีความแตกต่างใน 2 ประการ คือ **ประการแรก** ด้านกระบวนการของแผนฯ จะมีการเปลี่ยนแปลงไป โดยจะมี Intensive มากขึ้น ในเรื่องของ Participatory Process **ประการที่สอง** แผนพัฒนา ฉบับที่ 10 จะให้น้ำหนักไม่มากนักในเรื่องของ เป้าหมาย แผนงานและโครงการ แต่พยายามที่จะสร้างความสมดุลในบทบาทและความรับผิดชอบของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในแผนฯ
- (3) **ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารและการพัฒนาประเทศ** แผนพัฒนา ฉบับที่ 10 ยังคงยึดเศรษฐกิจพอเพียงเป็น **"ปรัชญาหลัก"** ของแผนฯ ที่เน้นในเรื่องของภูมิคุ้มกัน และความสมดุลของการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านทุนทางสังคม ทุนทางเศรษฐกิจ และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำมาปรับให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงทั้ง 5 บริบท โดยในการวางยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 จะเปิดโอกาสให้ภาคีในทุกภาคของส่วนสังคมเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้แผนพัฒนา ฉบับที่ 10 เป็นแผนฯ ที่สะท้อนความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง และรัฐบาลก็สามารถใช้แผนพัฒนา ฉบับที่ 10 ประกอบการจัดทำนโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะต่อไปได้

เพราะฉะนั้น เมื่อสายงาน รศช.-กิตติศักดิ์ ที่รับผิดชอบการระดมความเห็นใน 108 หมู่บ้าน ได้สรุปและสังเคราะห์ผลเสร็จ สำนักงานฯ ควรเร่งจัดเวทีระดมความเห็นในระดับภาคครั้งที่ 2 โดยทำงานพร้อมกันทั้ง 2 ส่วน คือ ส่วนของการจัดกระบวนการระดมความเห็น และส่วนที่เป็นองค์ความรู้ เพื่อยกร่างกรอบของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 โดยประมวลและสังเคราะห์ผลจากข้อมูลต่างๆ ที่ รศช. ได้ทำมา ซึ่งคาดว่าจะภายในเดือนตุลาคมนี้ รศช. ต้องสามารถบอกต่อสาธารณะได้ว่าแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 มีกรอบทิศทางอย่างไร มีข้อเหมือน หรือข้อแตกต่างจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 อย่างไร

3. ประธานคณะกรรมการฯ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องวิวัฒนาการของการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมาว่า ในช่วงแรกของการจัดทำแผนฯ จะเน้นในเรื่องที่ไม่ซับซ้อนนัก เป็นเรื่องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก ต่อมาเป็นเรื่องของมิติเศรษฐกิจ และได้ขยายกรอบถึงมิติทางสังคม จนกระทั่งถึงมิติของความยั่งยืน ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับการวางกรอบแนวคิดและหลักการของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ต่อไป

4. ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 : เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ 2.1 : คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10

1. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานต่อที่ประชุมว่า ลศช. ได้มีคำสั่ง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ 246/2548 ลงวันที่ 30 กันยายน 2548 แต่งตั้ง “คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10” โดยมี ลศช. เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ รศช.-สมเจตน์ฯ เป็นประธานคณะกรรมการ รองเลขาธิการฯ ทุกท่าน เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการประกอบด้วย ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน และผู้อำนวยการสำนัก และมีผอ.สพผ. ผอ.สสค.ผอ.สศม. เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม เพื่อยกร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ให้เสร็จทันกำหนด รวมทั้งประสานภาคีการพัฒนาในทุกภาคส่วน ในการระดมความเห็นเพื่อใช้ประกอบการยกร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 และใช้เป็นกรอบยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ

2. ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 2.2 : ผลสรุปการประชุมหารือระหว่าง ลศช. และ สป. เรื่อง “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)”

1. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานต่อที่ประชุมว่า สภาที่ปรึกษาฯ ชุดใหม่ได้ขอเข้าพบประธาน กก.ลศช. และผู้บริหาร ลศช. เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2548 เพื่อหารือแนวทางในการทำงานร่วมกับ ลศช. โดยเฉพาะประเด็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ตั้งแต่ต้น ซึ่งประชุมมีความเห็นร่วมกันว่า ในการทำงานทั้งสองหน่วยงานควรเป็นการสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยสภาที่ปรึกษาฯ จะเป็นกลไกสะท้อนความห่วงใย และความต้องการของภาคประชาชน ซึ่ง ลศช. ได้มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ให้ดำเนินการใน 3 เรื่อง คือ 1) รายงานความก้าวหน้าการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 เสนอ กก.ลศช. ทุกเดือน และสำเนาส่งให้สภาที่ปรึกษาฯ ทราบด้วย 2) ในการระดมความเห็นระดับภาค/อนุภาค/ระดับชาติ ให้ประสานแจ้งสภาที่ปรึกษาฯ เพื่อเข้าร่วมสังเกตการณ์ทุกครั้ง และ 3) การศึกษาวิจัยเชิงลึกเพื่อจัดทำรายละเอียดของแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ให้ประสานสภาที่ปรึกษาฯ ทราบด้วย

2. ความเห็นเพิ่มเติมของ ลศช.

ลศช. ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมแก่ที่ประชุมว่า ในการประชุมหารือร่วมกันระหว่างสภาที่ปรึกษาฯ และ สศช. นอกเหนือจากมติที่ประชุมซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งให้ทราบแล้ว ยังมีประเด็นหลักที่ได้มีการตกลงร่วมกัน ได้แก่

2.1 สศช. ให้ความสำคัญกับเรื่องบริบทของการเปลี่ยนแปลง และความสมดุลตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสมดุลทั้งในแง่ของสังคม เศรษฐกิจ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเห็นเรื่องภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจในประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับสิ่งที่กำลังจะเปลี่ยนแปลง ซึ่งในส่วนนี้ประธานสภาที่ปรึกษาฯ ก็เห็นด้วย

2.2 อย่างไรก็ตาม ดร.พิสิษฐ์ฯ สมาชิกสภาที่ปรึกษาฯ ให้ความเห็นว่า แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ควรชี้้นำถึงการจัดสรรทรัพยากรด้วย และควรนำ mega projects มาใส่ในแผนฯ ซึ่ง ลศช. ได้ชี้แจงไปแล้วว่า mega projects จะปรากฏอยู่ในแผนการบริหารราชการแผ่นดิน และจะเป็นกรอบการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ในระยะ 5 ปี (พ.ศ.2548-2552) ซึ่งรัฐบาลได้อนุมัติกรอบวงเงินลงทุนในเบื้องต้นไปแล้ว ส่วนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 จะคำนึงถึงการพัฒนาที่ให้เกิดความสมดุลและการสร้างภูมิคุ้มกัน ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลัก และจะไม่เป็นแผนจัดสรรทรัพยากร เนื่องจากการจัดสรรทรัพยากรจะอยู่ในแผนการบริหารราชการแผ่นดิน (พ.ศ.2548-2552) อยู่แล้ว

3. ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 3 : เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ 3.1 : แนวทางการยกร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

1. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเสนอสาระใน 5 ส่วน ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการยกร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 สรุปได้ดังนี้

1.1 ความก้าวหน้ากระบวนการจัดทำแผน 10 ซึ่งมีขั้นตอนหลัก 3 ขั้นตอน ได้แก่ กระบวนการระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ การยกร่างรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 และขั้นตอนอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนที่ 1 คือ กระบวนการระดมความคิดเห็น ได้มีความก้าวหน้าไปค่อนข้างมาก โดยสำนักงานฯ ได้จัดเวทีระดมความคิดเห็นใน 4 ระดับ ดังนี้ 1) การจัดระดมความคิดเห็นในระดับกระทรวง ในเดือนมีนาคม 2548 2) การระดมความคิดเห็นระดับภาค 4 ครั้ง ในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2548 3) การจัดประชุมประจำปี 2548 ซึ่งถือเป็นเวทีระดับประเทศ ในเดือนมิถุนายน 2548 และ 4) การระดมความคิดเห็นในระดับชุมชน ที่ดำเนินการแล้วเสร็จในเดือนกันยายน 2548 ทั้งนี้ ยังเหลือกิจกรรมที่ต้องดำเนินการอีก 1 เรื่อง คือ การระดมความคิดเห็นระดับภาคครั้งที่ 2 ซึ่งต้องแล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายน โดยผลที่ได้จากการระดมความคิดเห็นในระดับต่าง ๆ และผลการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 จะเป็นข้อมูลประกอบการยกร่างกรอบวิสัยทัศน์ ทิศทาง และยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ต่อไป

- 1.2 ความเชื่อมโยงระหว่างแผนการบริหารราชการแผ่นดินกับแผน 10** ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเสนอว่า แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 จัดทำขึ้นภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ซึ่งครอบคลุมกว้างขวางกว่าแผนการบริหารราชการแผ่นดิน (พ.ศ.2548-2551) ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว โดยแนวคิดและทิศทางการพัฒนาประเทศ วิสัยทัศน์ และประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 จะมีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งเป็นทิศทางการปฏิบัติงานของรัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐในระยะเวลา 4 ปี โดยเพิ่มเติมยุทธศาสตร์การพัฒนา และบทบาทภาคส่วนต่างๆ ให้ครอบคลุมกว้างขวางยิ่งขึ้น
- 1.3 กรอบเค้าโครงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10** ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ **ส่วนที่ 1** กล่าวถึง วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย และบริบทของการเปลี่ยนแปลงของโลก 5 ประการ **ส่วนที่ 2** นำเสนอสาระในเรื่องการปรับตัวของประเทศไทย 3 ด้าน คือ รัฐบาล รัฐบาลด้าน และรัฐบาลโลก **ส่วนที่ 3** กล่าวถึงปรัชญาและหลักการพื้นฐาน 4 ประการ ได้แก่ การสร้างฐานเศรษฐกิจที่มั่นคง สมดุล และยั่งยืน การสร้างมูลค่าสินค้าและบริการจากฐานความรู้ การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมเชิงรุก และการเชื่อมโยงเศรษฐกิจโลกและภูมิภาค **ส่วนที่ 4** เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมใน 4 เรื่องหลัก คือ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ การปรับโครงสร้างสังคมสู่สังคมการเรียนรู้ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการที่ดี **ส่วนที่ 5** เป็นเรื่องบทบาทของทุกภาคีการพัฒนาที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการผลักดันแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน
- 1.4 แผนการดำเนินงานในช่วงต่อไป** เป็นขั้นการยกร่างรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 และการอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 โดยการยกร่างรายละเอียดนั้น สามารถตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบยกร่างแผนในแต่ละยุทธศาสตร์ ศึกษาวิจัยเชิงลึกเฉพาะเรื่อง รวมทั้งจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อระดมการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนของสังคม ในการสังเคราะห์เป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่ได้รับการยอมรับร่วมกัน ผลของการดำเนินงานในขั้นตอนนี้ คือ “ร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10” ที่จะได้มีการนำเสนอในการประชุมประจำปี 2549 ของ สศช. ในเดือนมิถุนายน 2549 โดยจะได้มีการปรับปรุงร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ตามผลที่ได้จากการประชุมประจำปี 2549 และนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบและอนุมัติแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ในเดือนสิงหาคม 2549 จากนั้นจะนำขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้ “แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10” ภายในวันที่ 1 ตุลาคม 2549 ต่อไป
- 1.5 งบประมาณ** จะมี 2 ส่วน คือ ค่าใช้จ่ายในการจัดเวทีระดมความคิดเห็นในระดับภาค 4 ภาคและการจัดสัมมนาในส่วนกลาง และค่าใช้จ่ายในการจัดทำยุทธศาสตร์เฉพาะเรื่อง ซึ่งรวมถึงการศึกษาวิจัยเชิงลึกและการจัดประชุมระดมความเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- 1.6 กลไกการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10** แบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ **กลไกระดับนโยบาย** อันได้แก่ **คณะรัฐมนตรี** ซึ่งเป็นผู้พิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) **สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** ที่ได้เริ่มเข้ามามีส่วนร่วม จะเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นต่อแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 89 ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 และ**คณะกรรมการ สศช.** เป็นผู้กำกับนโยบายและให้ความเห็นข้อเสนอแนะต่อ

การจัดทำแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาเฉพาะเรื่องขึ้นตามความเหมาะสม สำหรับกลไกอีกระดับคือ **กลไกระดับ สำนักงานฯ** ประกอบด้วย คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 ทำหน้าที่ยกร่าง แผนฯ และประสานกับทุกภาคส่วน นอกจากนี้ ยังสามารถตั้ง คณะทำงานเพื่อดำเนินกิจกรรม ต่างๆ อาทิ การจัดเวทีระดมความคิดเห็นของภาคส่วนต่างๆ การดูแลด้านการเงิน และการ ประชาสัมพันธ์แผนพัฒนา ฉบับที่ 10 เป็นต้น

2. ความเห็นที่ประชุม

ที่ประชุมได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อแนวทางการจัดทำแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 ใน เรื่องกรอบเค้าโครง แผนการดำเนินงาน งบประมาณดำเนินงาน รวมทั้งกลไกการจัดทำแผนฯ ดังนี้

2.1 หลักการพื้นฐานของแผนพัฒนา ฉบับที่ 10

- (1) ที่ประชุมเห็นว่า ถ้ากำหนดให้แผนพัฒนา ฉบับที่ 10 เป็นแผนระยะยาว ประเด็นการ พัฒนาที่เกี่ยวข้องในแผนควรเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในระยะยาว ซึ่งต้องพิจารณาว่า ในระยะยาว มีเรื่องอะไรที่ต้องเตรียมดำเนินการ เพื่อให้บรรลุผลใน 10-20 ปี นอกจากนี้ แนวทางการนำเสนอของแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 ควรมีลักษณะคล้ายคลึง กับสมุดปกขาว หรือลักษณะอื่นที่แตกต่างไปจากเดิมที่เป็นกึ่งกฎหมาย
- (2) แนวคิดพื้นฐานของแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 ยังคงยึด “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ในการบริหารและพัฒนาประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด ของปรัชญาดังกล่าวให้กว้างขวาง เพื่อผลักดันสู่การปฏิบัติได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 ความเชื่อมโยงกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน

- (1) แผนพัฒนา ฉบับที่ 10 มีกรอบระยะเวลายาวกว่าแผนการบริหารราชการแผ่นดิน โดยมุ่งประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญ และไม่ให้น้ำหนักมากในเรื่องเป้าหมาย รายยุทธศาสตร์ รวมทั้งการใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนงาน โครงการและการ จัดสรรทรัพยากร
- (2) แนวคิดและทิศทางการพัฒนาประเทศ วิสัยทัศน์ และประเด็นยุทธศาสตร์ ของ แผนพัฒนา ฉบับที่ 10 จะมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนการบริหารราชการ แผ่นดิน ซึ่งเป็นทิศทางการปฏิบัติงานของรัฐบาล และหน่วยงานภาครัฐภายใน ระยะเวลา 4 ปี โดยเพิ่มเติมยุทธศาสตร์การพัฒนา และบทบาทภาคส่วนต่างๆ ให้ ครอบคลุมกว้างขวางยิ่งขึ้น
- (3) แผนพัฒนา ฉบับที่ 10 จัดทำขึ้นภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ซึ่ง ครอบคลุมกว้างขวางกว่าแผนการบริหารราชการแผ่นดิน (พ.ศ.2548-2552) ที่เกิด จากการมีส่วนร่วมของภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว

2.3 กระบวนการจัดทำแผนพัฒนา ฉบับที่ 10

- (1) ที่ประชุมเห็นว่า สำนักงานฯ ได้ดำเนินการไปมากพอสมควร ทั้งการประเมินผลแผนฯ 9 การระดมความคิดกับ 20 กระทรวง การประเมินผลภาค การประชุมประจำปี และการ ระดมความคิดกับระดับชุมชนที่เพิ่งเสร็จสิ้น ดังนั้น เป้าหมายการจัดทำร่างกรอบ วิสัยทัศน์ ทิศทาง และยุทธศาสตร์แผนพัฒนา ฉบับที่ 10 เพื่อแล้วเสร็จภายในเดือน พฤศจิกายน 2548 ก็อยู่ในวิสัยที่จะทำได้

- (2) การระดมความคิดในระดับภาคทั้ง 4 ภาค ครั้งที่ 2 โดยให้ครอบคลุม 4 กลุ่มสังคม ควรต้องมีการกำหนดทีมงานที่จะดูแลกระบวนการที่จะไประดมความคิด โดยจะมุ่งที่พื้นที่/ภาค และมีองค์ประกอบผู้เข้าร่วมครอบคลุมกลุ่มสังคมทั้ง 4 กลุ่ม พร้อมทั้งประชุมให้ข้อสังเกตว่า ถ้าจัดเป็นภาพรวมทุกกลุ่ม ต้องระวังในเรื่องที่บางกลุ่มอาจครอบงำทางความคิดในที่ประชุม ทำให้บางกลุ่มไม่ค่อยแสดงความคิดเห็น
- (3) ที่ประชุมเสนอว่าภาคีการพัฒนาที่จะเข้ามามีส่วนร่วมระดมความคิดเห็นในแผนพัฒนาฉบับที่ 10 ควรประกอบด้วย 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน (คณะกรรมการสภาผู้นำชุมชน) สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ภาคเอกชน ซึ่งรวมถึงสภาวิชาชีพต่างๆ ภาคราชการ สถาบันการศึกษา และองค์กรอิสระ ซึ่งควรต้องมีการจัดเวทีที่เป็นการหารือเฉพาะของแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด
- (4) รศช.-กิตติศักดิ์ ได้ให้ข้อมูลที่ได้จากการระดมความคิดเห็นระดับชุมชน 108 หมู่บ้านเพิ่มเติมว่า สายงานได้นำโจทย์ที่ ลศช. ได้มอบหมายไปหารือใน 3 เรื่อง คือ 1) การรับรู้ข้อมูลพื้นที่ใน 5 บริบทการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างไร 2) การเตรียมตัวหรือบทบาทของชุมชนในการที่จะดูแล หรือเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างไร และ 3) ปัจจัยภายนอกอื่นๆ ที่ชุมชนเห็นว่า จะเข้าไปกระทบ ซึ่งข้อค้นพบคือ ชุมชนมีการรับรู้ใน 5 บริบทที่แต่ละระดับการรับรู้แตกต่างกัน ในกลุ่มที่เป็นพื้นที่ที่ค่อนข้างกึ่งเมืองความรับรู้จะค่อนข้างดี ขณะที่ชุมชนที่อยู่ไกลออกไป การรับรู้จะจำกัดเฉพาะเรื่องที่เขา มีผลกระทบโดยตรง

ในแง่บทบาทของแต่ละภาคส่วนก็มีความแตกต่างกัน โดยในชนบทพบว่า ทูทางสังคมความเหนียวแน่นของการรวมกลุ่ม จะพบได้ค่อนข้างมาก ในการร่วมกิจกรรมที่เป็นกลุ่มในระดับของชุมชน ในระดับของเมืองมีค่อนข้างน้อย ไม่ค่อยเห็นภาพชัดเจนนัก สำหรับปัจจัยจากภายนอกที่เข้าไปกระทบชุมชน มีบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายรัฐบาลที่สะท้อนออกมา เช่น นโยบายกองทุนฯ พบว่า บางส่วนเป็นประโยชน์ แต่บางส่วนการบริหารจัดการของคนที่เป็นสมาชิกกองทุนฯ ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์จากโอกาสนี้อย่างเต็มที่นัก เช่น มีการเวียนหนี้ มีการนำไปใช้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้บ้าง และสำหรับ SML ในหลายพื้นที่ได้มีการเตรียมตัวไว้ และคาดหวังตรงนี้ค่อนข้างสูง แต่ความเข้าใจอาจจะยังไม่ชัดเจนนัก ทั้งนี้สายงานจะประมวลข้อค้นพบเพื่อนำเสนอ ลศช. ก่อนที่จะนำเสนอคณะกรรมการ ลศช. ในวันที่ 17 ตุลาคม 2548 เพื่อทราบต่อไป

- (5) รศช.-อุทิศฯ ได้ให้ข้อสังเกตว่า แนวนโยบายการพัฒนาภาคและเมืองซึ่งเดิมเป็นเครื่องมือการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค เสริมสมรรถนะการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างมีทิศทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป้าหมายด้านรูปแบบ ระบบการพัฒนาพื้นที่และชุมชน ตลอดจนเครือข่ายบริการพื้นฐาน ให้มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งในระดับภาคและเมืองนั้น จำเป็นที่จะต้องนำมาทบทวนให้เกิดกลไกการสนับสนุนทิศทางการพัฒนาของแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 อย่างสอดคล้องกับแนวนโยบายด้านอื่นๆ ที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้น ในการพัฒนาของแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 จำเป็นจะต้องศึกษาพัฒนาชุมชนทั้งชุมชน ชนบท และชุมชนเมือง ตลอดจนแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนในระดับภาค เพื่อสนับสนุนการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดอย่างสอดคล้องกันทางพื้นที่ทั่วประเทศ

2.4 องค์ประกอบของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

- (1) เป้าประสงค์ของการพัฒนาในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 คือการสร้างภูมิคุ้มกัน สร้างภูมิต้านทาน การสร้างความสมดุลใน 4 ด้าน คือเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งจะเป็นเสาหลักของการพัฒนาในระยะต่อไป
- (2) แนวทางในการกำหนดประเด็นการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 จะแตกต่างไปจากแผนที่ผ่านมา โดยการกำหนดประเด็นจะเริ่มมองใน 2 มิติ คือมิติทุนและมิติของระดับพื้นที่ โดยทุนจะประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ ทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมิติพื้นที่แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับประเทศ ระดับชุมชน และระดับครอบครัว/ครัวเรือน โดยให้สายงานที่เกี่ยวข้องกำหนดว่า ทุนแต่ละด้านในแต่ละระดับคืออะไร ปัญหาที่กำลังเผชิญคืออะไร และจำเป็นต้องปรับตัวอย่างไร รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องคือใคร และจะสามารถเข้ามีส่วนร่วมได้อย่างไร พร้อมนี้ขอเพิ่มเติมประเด็นในเรื่องชุมชนเมืองใหญ่ แต่ไม่มุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาทางกายภาพเพียงอย่างเดียว

2.5 แผนการดำเนินงาน

- (1) แถลงข่าวเรื่อง “แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10” ต่อสาธารณะ : พฤศจิกายน 2548
- (2) ศึกษาวิจัยเชิงรุกเฉพาะเรื่อง : พฤศจิกายน 2548 เป็นต้นไป
- (3) ระดมความคิดเห็นระดับภาคครั้งที่ 2 : พฤศจิกายน 2548
- (4) ประมวลสังเคราะห์ผลจากการระดมภาคและกลุ่มเป้าหมายในส่วนกลาง : มกราคม 2549
- (5) จัดทำร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 : มกราคม-พฤษภาคม 2549
- (6) นำเสนอร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ในการประชุมประจำปี : มิถุนายน 2549

3. มติที่ประชุม

- 3.1 มอบหมายสายงานและสำนักที่เกี่ยวข้อง จัดทำรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับทุนทั้ง 3 ลักษณะ ตามความเห็นที่ประชุม ดังนี้
  - ทุนทางเศรษฐกิจ : มอบหมาย สายงาน รศช.-อาคมฯ โดยมี ผอ.สศม. เป็นแกนประสาน
  - ทุนทางสังคม : มอบหมาย สายงาน รศช.-กิตติศักดิ์ฯ โดยมี ผอ.สสค.เป็นแกนประสาน
  - ทุนทรัพยากรธรรมชาติฯ : มอบหมาย สายงาน รศช.-สันติฯ โดยมี ผอ.สทว. เป็นแกนประสาน
- 3.2 มอบหมายสายงาน รศช.-สันติฯ และสายงาน รศช.-อุทิศฯ โดยมี ผอ.สปผ. เป็นแกนประสานในการจัดระดมความคิดเห็นระดับภาคครั้งที่ 2
- 3.3 มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำรายละเอียดแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณ ในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 เพื่อเสนอคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งต่อไป

เลิกประชุมเวลา 12.15 น.

ประสพสุข ทรงแสุข

(นางสาวประสพสุข ทรงแสุข)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8ว.
ผู้จัดรายงานการประชุม

Or Rosita

(นางนิตยา กมลวัทนิตา)
ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลและเผยแพร่การพัฒนา
กรรมการและเลขานุการร่วม
ผู้ตรวจรายงานการประชุม